Większa wydajność, mniejsze uciążliwości zapachowe. Modernizacja oczyszczalni ścieków Płaszów

2026-09-09

Oczyszczalnia ścieków Płaszów to jedna z dwóch centralnych oczyszczalni ścieków w Krakowie i jeden z największych tego typu obiektów w Polsce. Odpowiada za bezpieczne oraz skuteczne oczyszczanie ścieków odprowadzanych z dużej części miasta, dlatego jej modernizacja ma kluczowe znaczenie dla mieszkańców i całego systemu kanalizacyjnego.

Prowadzone i planowane prace zwiększą wydajność oczyszczalni, poprawią stabilność jej działania, ograniczą uciążliwości zapachowe oraz przygotują zakład na przyszłe potrzeby Krakowa i nowe wymagania środowiskowe. Modernizacja została ujęta w Wieloletnim Planie Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych Wodociągów Miasta Krakowa na lata 2026–2030.

Większa przepustowość i zapas mocy

Do końca 2028 r. zaplanowano m.in. modernizację i rozbudowę części mechanicznej oczyszczalni, prace w części biologicznej i osadowej, modernizację gospodarki energetycznej, odzysk wody ze ścieków, działania ograniczające emisję uciążliwych zapachów oraz zwiększenie wydajności hydraulicznej i technologicznej zakładu.

Prace będą prowadzone na terenie oczyszczalni, przy zachowaniu ciągłości działania zakładu i bieżącej obsługi miejskiego systemu kanalizacyjnego. Oznacza to, że modernizacja nie wpłynie na codzienne korzystanie z kanalizacji przez mieszkańców.

Jednym z najważniejszych efektów prac będzie wzrost projektowanego ładunku zanieczyszczeń z 780 tys. RLM do 1,1 mln RLM. RLM, czyli równoważna liczba mieszkańców, to wskaźnik określający obciążenie oczyszczalni ścieków.

W praktyce oznacza to stworzenie zapasu wydajności, który pozwoli na dalszy rozwój sieci kanalizacyjnej i odbiór ścieków od większej liczby mieszkańców, przy zachowaniu wysokiej jakości oczyszczania. Modernizacja poprawi warunki przepływu ścieków, co ma znaczenie podczas ulewnych deszczy i roztopów.

Uszczelnianie i dezodoryzacja to mniej zapachów

Istotnym celem inwestycji jest ograniczenie uciążliwości zapachowych związanych z pracą oczyszczalni. Ma to szczególne znaczenie dla mieszkańców dzielnic położonych w sąsiedztwie zakładu, w tym Podgórza oraz Bieżanowa-Prokocimia.

W ramach modernizacji zaplanowano hermetyzację i dezodoryzację części mechanicznej oczyszczalni, obejmujące obiekty, które dotychczas były otwarte i mogły być źródłem emisji zapachów. To kolejny etap działań ograniczających wpływ oczyszczalni na otoczenie.

Energia i nowe wymogi środowiskowe

Zmiany w oczyszczalni ścieków Płaszów obejmują również działania związane z efektywnością energetyczną oraz większym wykorzystaniem własnych źródeł energii. Wodociągi Miasta Krakowa złożyły wniosek o dofinansowanie projektu „Rozwój nowych źródeł energii – montaż nowych kogeneratorów", który ma zwiększyć odporność infrastruktury na awarie zasilania, wzmocnić bezpieczeństwo obiektu oraz samowystarczalność energetyczną.

Od stycznia 2025 r. obowiązuje Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/3019 w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych, która w najbliższych latach będzie wprowadzana do przepisów krajowych. Nowe przepisy dotyczą, m.in. usuwania mikrozanieczyszczeń, zaostrzenia norm dla azotu i fosforu oraz osiągania samowystarczalności energetycznej przez większe oczyszczalnie.

Aby przygotować się do tych wymogów, Wodociągi Miasta Krakowa przewidziały w latach 2028–2030 dalszą modernizację części biologicznej oczyszczalni ścieków Płaszów, obejmującą zwiększenie efektywności usuwania biogenów oraz przygotowanie zakładu do wdrożenia przyszłych technologii usuwania mikrozanieczyszczeń.

Inwestycja w komfort życia mieszkańców

Modernizacja oczyszczalni ścieków Płaszów wzmacnia bezpieczeństwo sanitarne Krakowa, ogranicza wpływ oczyszczalni na otoczenie i przygotowuje zakład do kolejnych wyzwań środowiskowych. To zmiana ważna zarówno dla mieszkańców najbliższych dzielnic, jak i dla całego miasta.

Inwestycja realizowana jest ze wsparciem środków Unii Europejskiej w ramach projektu „Gospodarka wodno-ściekowa w Krakowie – Etap VII", zadanie „Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków Płaszów w Krakowie". Wartość zadania wynosi 130,1 mln zł.